

i bogato opremljena monografska izdanja bajki i zbirke bajki koje su i danas sinonim za dječju književnost, no od prvih ilustriranih hrvatskih slikovnica sačuvano je tek nekoliko svezaka *Pričalice*. Godine 1879. tiskane su u nakladi Mučnjaka i Senftlebensa sljedeće priče: *Priča o ružici*, *Priča ob obuvenom mačku*, *Priča o pepeljugi*, *Priča o crvenoj kapici* i druge. *Pričalice*, niz od osam svezaka, počeo je izlaziti 1881. godine u nakladničkoj kući Albrecht i Fiedler, a u drugom nizu tiskane su tri bajke, od kojih se sačuvala jedino *Pepeljuga*. Pojava bogato opremljenih knjiga bajki velikog formata označila je, prema Hameršak, preobrazbu dječje knjige u štivo za zajedničko gledanje i čitanje te ujedno prijelaz iz polja obrazovne literature u područje igračaka. Te su domaće slikovnice i knjige za djecu bile namijenjene uglavnom djeci iz građanskih obitelji u urbanim sredinama, kao zamjena za slična djela koja su dotad bila nabavljana iz inozemstva, a služile su dječjoj igri. Autorica zaključuje da su *Priče...* i *Pričalice* ušle u hrvatsku dječju književnost zbog tržišnih potreba, a ne pedagoškim poticajima.

U posljednjem poglavlju pod nazivom *Na kraju bez sretnog kraja*, aludirajući na tipičnu formulaciju sretnog završetka u bajkama, autorica zapravo želi ukazati na druge moguće pristupe i poglede u budućim istraživanjima ove teme.

Knjiga je opremljena izdašnom bibliografijom (str. 161-194), a bilješke se nalaze na kraju teksta.

Marijana Ivanković

Irena Jukić Pranjić i Jelena Bračun Filipović. *Avantura u muzejima : vodič kroz najzanimljivije hrvatske muzeje*. Zagreb: Školska knjiga, 2012.

U izdanju Školske knjige u Zagrebu je 2012. godine objavljena knjiga *Avantura u muzejima, vodič kroz najzanimljivije hrvatske muzeje* autorica Irene Jukić Pranjić i Jelene Bračun Filipović. Knjiga obuhvaća 148 stranica, a obogaćena je s mnoštvom slika i ilustracija. Knjiga je podijeljena na dvije cjeline. Prva obuhvaća uvod, a druga prikaz muzeja. Osim ovih dviju cjelina, knjiga sadrži i *Rječnik stranih riječi i manje poznatih pojmova*, a na zadnjoj stranici se nalaze osnove informacije o prikazanim muzejima (adresa, telefon i radno vrijeme).

Knjiga je namijenjena novim istraživačima muzeja, djeci koja tek trebaju otkriti što sve muzeji skrivaju. Tako se u uvodu čitatelji upoznaju s djelatnošću muzeja. Objašnjava se što jesu muzeji, kako se dijele, razlika između stalnog postava i privremenih izložbi, koje sve prostorije postoje u muzeju i što se u njima čuva, ali i upoznaje s djelatnošću zaposlenika muzeja. U uvodu je također dana i kratka povijest muzeja pa se tako navodi da je prva javna muzejska zbirka otvorena 1471. godine kada je papa Siksto VI. građanima Rima darovao kolekciju antičkih skulptura. Najviše muzeja je nastalo u 18. stoljeću, ali se tada ulazak u muzej morao zatražiti pismenim putem, odnosno pristup u muzeje nije bio omogućen svakome. Prvi muzej koji je bio potpuno otvoren za javnost bio je muzej Louvre u Parizu koji je otvoren 1793. godine. Premda

je ovo knjiga namijenjena prije svega djeci, u uvodu se nalazi i muzejski pojmovnik i pravila ponašanja u muzeju.

U drugoj cjelini dani su prikazi odabranih muzeja. Premda je u Hrvatskoj 225 registriranih muzeja, galerija i zbirki, autorice su odabrale 38 koje će predstaviti, a predstavljeni su prema podjeli koja je dana u uvodu. Tako autorice razlikuju muzeje prema njihovoj specijalizaciji: arheološki, umjetnički muzeji i galerije, tehnički, povijesni, etnografski, prirodoslovni te gradski i regionalni muzeji. Kako bi se mali čitatelji lakše snašli, svaka specijalizacija je dobila jednu boju kojom su označeni. Predstavljeni su sljedeći muzeji:

arheološki: Arheološki muzej Naron, Arheološki muzej Osijek, Arheološki muzej u Splitu, Arheološki muzej u Zagrebu, Muzej antičkog stakla u Zadru, Muzej krapinskih neandertalaca (Muzeji Hrvatskog zagorja);

umjetnički: Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Moderna galerija, Muzeji Ivana Meštrovića, Muzej Marton, Muzej Mimara (Zbirka umjetnina Ante i Wiltrude Topić Mimara), Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka (MMSU), Muzej suvremene umjetnosti (MSU), Muzej za umjetnost i obrt, Strossmayerova galerija starih majstora HAZU;

- tehnički: Muzej informatike Peek & Poke, Tehnički muzej;
- povijesni: Dvorac Trakošćan, Hrvatski školski muzej, Mjesto sjećanja Vukovarska bolnica 1991.;
- etnografski: Etnografski muzej Istre (Museo etnografico dell'Istra [EMI-MEI]), Etnografski muzej Split, Etnografski muzej u Zagrebu;
- prirodoslovni: Hrvatski prirodoslovni muzej;
- gradski i regionalni: Dubrovački muzeji, Hrvatski muzej turizma, Muzej grada Zagreba, Muzej Like Gospić i Memorijalni centar „Nikola Tesla“ Smiljan, Muzej Moslavine Kutina, Muzej Valpovštine, Tiflološki muzej.

Ispod naslova svakog muzeja nalazi se legenda s podacima gdje se nalazi muzej, što sakuplja i web adresa. Svaki muzej je predstavljen preko zajedničkih poglavlja (kratka povijest muzeja, nekad i danas te zanimljivosti) te kroz individualna poglavlja koja predstavljaju najzanimljivije izložke muzeja. Treba istaknuti da su Dubrovački muzeji navedeni zajedno, ali se onda unutar teksta razlikuje podjela na Arheološki, Kulturno-povijesni, Etnografski, Primorski muzej i Muzej suvremene povijesti. Još je jedan prikaz poseban u odnosu na ostale. Riječ je o Muzejima Ivana Meštrovića koji se nalaze na više lokacija: Galerija Meštrović na Mejama u Splitu, Meštrovićeve Crkvine - Kaštilac, Atelijer Meštrović u Zagrebu i Crkva Presvetog Otkupitelja u Ružiću kod Otavica.

Ova knjiga će zasigurno pobuditi zanimanje kod najmlađih čitatelja da krenu u vlastito istraživanje. Iako obuhvaća malen broj u odnosu na stvarni broj hrvatskih muzeja, zasigurno je dobar početak. Dječju pozornost će sigurno povećati i brojne slike i ilustracije. Knjiga se prije svega preporučuje djeci, ali zapravo i svima onima koji žele dobiti najosnovnije informacije o pojedinim muzejima.

Mia Prusina